

הנחיות לסגל האקדמי –

הוראה ומתן שירות נגישים לסטודנטים עם צרכים מיוחדים – שנת תשע"ז

נגישות הינה תנאי מרכזי לקיום שוויון זכויות והזדמנויות לכלל החברה. היא איננה רק שיפור אמצעי הגישה הפיזית, במוסדות לרכישת ידע והשכלה יש חשיבות עליונה לנגישות השירות והעברת המידע. בכיתות הלימוד נוכחים סטודנטים עם צרכים מיוחדים, אשר בגינם הם מתקשים לעקוב אחר תוכן ההרצאות והתרגולים, ועושים מאמצים עילאיים על מנת להצליח בלימודים אקדמיים כשאר חבריהם לתואר.

במסמך זה תוכלו למצוא המלצות והנחיות כלליות לדרכי הוראה ומתן מענה לסטודנטים עם צרכים מיוחדים. כמו כן, תוכלו למצוא בסוף המסמך מידע בנוגע לשירותים השונים הניתנים באוניברסיטה, עליהם תוכלו ליידע את הסטודנטים הפונים אליכם.

מידע כללי

- סטודנטים עם צרכים מיוחדים כוללים סטודנטים עם לקות ראייה, עיוורון, לקות שמיעה, חירשות, מוגבלות פיזית, מחלה כרונית (בטיפול המדור לקידום סטודנטים), לקות למידה (בטיפול המדור ליעוץ לימודי) ולקות נפשית (בטיפול השרות הפסיכולוגי). חשוב לציין כי לעתים המגבלה אינה נראית לעיין, אך היא מהווה מכשול משמעותי ביכולת התפקוד של הסטודנט.
- חשוב ביותר לשמור על פרטיות הסטודנט, יש להקפיד לדבר איתו ביחידות על ענייניו האישיים והרפואיים.
- מומלץ ליידע את הסטודנטים על הגורמים השונים המסייעים באוניברסיטה, פרטיהם נמצאים בטבלה בסוף מסמך זה. כמו כן ניתן ליידע סטודנטים עם לקויות שונות על מרכזי הלמידה הטכנולוגי שבבניין מיטשל, בבניין הספרייה המרכזית וכן למרכז שייפתח בספרייה למדעי החברה וניהול, המצוידים בטכנולוגיה מסייעת ובניהול המדורים הרלוונטיים בדקאנט הסטודנטים.
- ישנה אפשרות עבור סטודנטים עם צרכים מיוחדים להיבחן במבחנים בתנאים מותאמים, על מנת לקבל יעוץ ואישור על כך יש לפנות בתחילת הסמסטר למדור הרלוונטי בדקאנט הסטודנטים.

הנחיות לסגל האקדמי, מרצים ועוזרי הוראה:

- מומלץ לציין או לפרסם בסילבוס כי ניתן לפנות אליכם על מנת ליידע לגבי בעיה או מגבלה שעשויות להקשות על הלימוד בקורס.
- פרסום מראש של מצגות, חומר למידה או נקודות מרכזיות בכל הרצאה או תרגול באתר הקורס יאפשרו לסטודנטים עם צרכים מיוחדים להתכונן מראש ויסייע במעקב אחר תוכן השיעור. כמו כן, רצוי לפרסם שינויים או הודעות אודות מבנה וחובות הקורס.

- למען סטודנטים עם לקות ראייה, יש להשתדל להקריא בקול את הנכתב על הלוח, לכתוב בכתב גדול וברור, להשתמש במרקר/טוש כהה (שחור או סגול, לא ירוק או אדום). בעת שימוש במצגות, חשוב שמידע כתוב וגרפי יהיו גדולים ככל האפשר וצבעם כהה על רקע בהיר, וכן מומלץ ללוות תיאור גרפי בתיאור מילולי.
- אנא אשרו לסטודנטים הזקוקים לכך להקליט את ההרצאה או התרגול.
- למען סטודנטים עם לקות שמיעה, חשוב לדבר עם הפנים אל הסטודנטים, להשתדל לא להסתיר את הפה בזמן דיבור וכן מומלץ לחזור על שאלות או הערות שנאמרו על ידי סטודנטים אחרים על מנת לסייע לעקוב אחר דיון המתרחש בשיעור.
- סטודנטים עם לקות שמיעה נעזרים במהלך השיעורים במכשיר FM אישי, המורכב ממשדר (מיקרופון) המשדר את קול המרצה ישירות למכשיר השמיעה או המקלט של הסטודנט, ובכך מפחית את ההשפעה השלילית של רעשי הרקע. אנא שיתפו עימם פעולה, ענדו את המכשיר על הבגד שלכם, קרוב לפה, והשתדלו לא לכסות את המכשיר.
- באולמות בהם הותקנו מערכות עזר לשמיעה, אשר מחוברות למערכת ההגברה של האולם, חשוב ביותר להקפיד על שימוש במיקרופון ומערכת הגברה של האולם (שילוט על כך תוכלו למצוא בכניסה לאולמות אלה).
- חשוב לדעת כי בין המאפיינים הבולטים בקרב סטודנטים עם לקויות למידה ו/או לקות נפשית ו/או מחלה כרונית, הינם אי יציבות וצרכים משתנים. במידה ואתם פוגשים סטודנטים עם שינויים התנהגותיים או רגשיים ניתן להתייעץ ו/או להפנות למדור הרלוונטי בדקאנט הסטודנטים.
- לעתים, בעקבות מחלה ממושכת ו/או תופעות לוואי של תרופות, יכולות להיות היעדרויות רבות במהלך השנה. במקרים אלה מומלץ לאפשר היעדרות מקורסים עם נוכחות חובה, בכפוף לאישורים רפואיים.
- למען סטודנטים אשר אינם מסוגלים להאזין להרצאה ולרשום סיכומי שיעור במקביל, רצוי לבדוק בתחילת הקורס האם ישנם מתנדבים אשר יכולים לסכם את חומר ההרצאה עבורם. ניתן לקשר בין הסטודנטים או לחלופין להעלות את הסיכומים לאתר הקורס.
- הנחיות בזמן מבחן: חשוב לכתוב על הלוח שינויים והבהרות הקשורים במבחן ובזמנים, יש לוודא כי סטודנט עם לקות שמיעה שם לב כי נכנס מרצה או מתרגל לכיתה. כמו כן, מומלץ לענות על שאלות בכתב ולא בלחישה. כפי שנאמר, מבחנים בתנאים מותאמים הינם בסמכות המדור הרלוונטי בדקאנט הסטודנטים.

בברכת שנת לימודים פורייה ומוצלחת!

מריאלה יאבו- עוזרת המנכ"ל לענייני נגישות
לימור שם טוב- מנהלת המדור לקידום סטודנטים
אלברטו מסיציאני- מנהל השירות הפסיכולוגי
ד"ר תמי אמיר- מנהלת המרכז ליעוץ לימודי
בשיתוף מדורי דקאנט הסטודנטים

רשימת גופים לייעוץ או הפניית הסטודנטים

גוף	שם	טלפון	דוא"ל / מיקום
<p>אתר האינטרנט של האוניברסיטה אודות שירותים לאנשים עם צרכים מיוחדים:</p> <p>www.tau.ac.il/accessibility</p>			
עוזרת המנכ"ל לענייני נגישות	מריאלה יאבו	03-6406122	marielay@tauex.tau.ac.il בניין המנהלה, חדר 318
המדור לקידום סטודנטים סיוע לבעלי קשיים פיזיים וחושיים מרכז למידה טכנולוגי דקאנט הסטודנטים	עו"ס אילנה קאופמן נאורה לוי	03-6409691 03-6406888	ilanak@tauex.tau.ac.il בניין מיטשל, קומה 2, חדר 225 neoralevy@tauex.tau.ac.il
מרכז אבחון וטיפול לליקויי למידה- מרכז למידה בספריה למדעי החברה וניהול דקאנט הסטודנטים		03-6409692	yeutz@post.tau.ac.il בניין מיטשל, קומה 2, חדר 214
רכזת שירותי תמיכה לליקויי למידה- דקאנט הסטודנטים	רוני ברמק, שרית נחמיה, מיכל הוניגמן	03-6408232	tmicha.ll.tau@gmail.com בניין ספרות זולה, חדר 1
השירות הפסיכולוגי- דקאנט הסטודנטים	אלברטו מסצ'יאני	03-6408505	psycho@post.tau.ac.il clinic@post.tau.ac.il בניין מיטשל, קומה 2, חדר 216
תכנית חונכות אקדמית עבור סטודנטים המתמודדים עם מגבלות נפשיות	ליטל אבגיל	052-7387003	natan.tluniv@gmail.com בנין ספרות זולה חדר 5 בתאום מראש
מדור מלגות, הלוואות מעוונות וסיוע כלכלי	אני לוי	03-6408067/9687 פקס : 03-6409690	anniel@tauex.tau.ac.il
המוסד לביטוח הלאומי – אגף השיקום המקצועי		02-6463488	http://www.btl.gov.il/benefits/Vocational_Rehabilitation
עמותת בקול- ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים		03-5257001 פקס : 03-5257004	info@bekol.org.il רחוב טשרניחובסקי 17, ת"א
עמותת לשם – קידום השכלה לסטודנטים ליקויי למידה		052-3659956	guyfink@bezeqint.net
עלייה – לקידום הסטודנטים העיוורים והדיסלקטיים בישראל		02-5882155	www.alehblind.org.il